

Možeš da kupiš zvanje, ali ne i znanje

„Znaš ti ko sam ja!?“

„Ne. Ko si ti?“

„Ja sam sin uglednih ljudi. Otac mi je potpredsednik opštine, a majka upravnica privatne stomatološke klinike. Ima da platiš za ovaj kaos.“

„U redu, ali ko si TI?“

„Ne igraj se sa mnom. Lepo sam ti rek'o ko sam. A sad plati odmah za štetu, il' ću muriju da zovem, pa ćeš da platiš duplo kad te oni najure.“

Nije razumeo moje pitanje.

„Očigledno ste vi krivi za štetu, jesu li vas učili u auto školi pravilo desne strane?“

„Normalno. Instruktor je dobar očevo prijatelj. Za čas sam sve to ispolgao. A sad ne odugovlači, nego mi odgovori. Plaćaš sad ili posle?“

„Ni jedno ni drugo. Jasno je ko je kriv za nezgodu, a policiju slobodno pozovite.“

„Dobro, brale.“

Promrmljao je još po koju, zatim okrenuo 192, i nervozno seo u svoj audi crne mat boje.

Dok sam sedeo na vrelom letnjem ivičnjaku i posmatrao mladog princa, setio sam se svojih iskustava, i kako sada na to gledam, borbe sa vetrenjačama u srednjoj školi.

Roditelji vole svoju decu. Njihova ljubav je, kako sada kristalno jasno uviđam, jedna od najjačih sila na ovom, često nepravednom svetu. Bio je početak druge godine srednje škole. Nakon što sam preživeo prvu, učeći i naporno se trudeći da svoje znanje uobličim kroz uspeh u đačkoj knjižici, shvatio sam da pomahnitalo jurim, pa sam kao malo zreliji dečak zastao da oslušnem svoju okolinu. „To bi bila petica.“, bez ikakvog kolebanja rekla je profesorka, dok je drug iz odeljenja nespretno završavao svoje nedosledno izlaganje. Obrve su mi se nesvesno zgrčile,

jer sam po prvi put jasno bio začuđen. „ Je l' ovo neka šala?“, upitao je moj unutrašnji glas. Osetio sam nelogičnost i nepravdu koju nisam mogao tek tako zanemariti. Okrenuo sam se da pogledam lica svojih drugova. Ništa. Na njima ni trunke sumnje. Vratovi poslušno okrenuti ka napred nisu se trznuli na ovaj presedan. Dugo me je zatim mučio taj događaj, koji sam vremenom sve više racionalizovao, tvrdeći da sam sigurno tog dana bio umoran, te da zapravo nisam pažljivo ni slušao odgovaranje. Um pod pritiskom ne voli da radi, a stvari koje ne razume pojašnjava ne osvrćući se na posledice lažnih tumačenja. Tako se moj tinejdžerski život nastavio. Svojim angažovanjem, ostvarićemo uspeh i naš rad će svi naveliko ceniti. Tako su nas, barem odmalena, učili. Štaviše, reči jedne hrabre profesorke ulile su mi tada još veću sigurnost u to. Ponosno i hrabro je iznela svoj stav koji je glasio: „Mene ne zanima ko su vaši roditelji. Ne želim pozive vaših očeva i majki koji me noću uznemiruju, jer njihovo dete nije ni pokušalo da nauči gradivo. Ako se tako nešto slučajno i dogodi, sledećeg dana ću jasno pred svima izneti sramotan čin.“

„ Hvala Bogu.“, pomislio sam. Ima i ovakvih ljudi. Prošla je i druga godina. Početak treće označio je još jedan, za mene strašan skandal. Radio se pismeni zadatak iz stranog jezika. Spremao sam se, ali ipak ne preterano. Profesorka je ocenila testove i na mom je crvenom hemijskom bila ispisana četvorka. „ U redu. Nije tako loše.“, pomislio sam, bez preterane brige. Onda se čas završio, i dok sam knjige pakovao u ranac, na podu sam zapazio list papira. Još jedan test, i gle slučajnosti, dotičnog druga iz odeljenja. Iz radoznalosti sam otvorio presavijeni list, na kome je crvenom hemijskom bila ispisana petica. Prešao sam pogledom preko redova jednom, a potom i drugi put. Nije bilo greške. Odgovori su bili identični mojima, ali je crvenilo odsijavalo drugačijim znakom. Obuzeo me je bes. Nepravda je u meni poprimila oblik nakostrešenog risa. Moj najbolji drug primetio je da mi se raspoloženje promenilo. Odlučio sam da mu se ispovedim, ali mi je odgovorio da i on već dugo zna za to. Uskoro sam saznao da čitavo odeljenje uviđa šta se dešava. Bio sam zaprepašćen. Niko nije reagovao. „Kako mogu da ćute i trpe ovo beščašće?!“, mislio sam. Ali i ja sam ćutao. Bio sam buntovnik jedino u svojoj glavi. Ne dozvolivši da me gnev izjeda, postavio sam sebi ultimatum. Ukoliko se slična slituacija ponovi, progovoriću. Naravno, kada tiraniji sagnete glavu, ona po temenu udara sve jače. Polugodište treće godine se polako i uspešno privodilo kraju, i na red je došla poslednja ocena pred zaključivanje. Dobijala se na osnovu aktivnosti na času u proteklih šest meseci, i mogu reći da se radilo o predmetu koji

me nije preterano inspirisao. Ocena je bila dvojka, i iako se s tim mišljenjem nisam složio, primereno sam ga uvažio. Onda je došao red na uspešnog druga. Bez ozlojeđenosti i malicioznosti, iz mog nepobitnog sećanja tvrdim da iz njegovih usta na času tog polugodišta nije izašlo više od tri rečenice. „Ocena, pet.“, izgovorila je profesorka s lakoćom. To je bila kap koja je prelila bure, bure mojih nedoumica. Odlučio sam da se poverim osobi od autoriteta, kojoj sam verovao, koja je bila nesumnjivo dobra, i za koju sam bio siguran da će mi pomoći. Ispričao sam šta se dogodilo. Potvrdno je klimala glavom, dok je slušala moje jade, i u njenim iskrenim očima sam video krajnje razumevanje. „Uradiću sve što budem mogla.“, rekla je. I ona je znala za sve što se dešava. „Mislim da znam kako to da rešim.“ Bila je dobronamerna. Žena koja bi svakome pomogla. Ali su je ovde drugi ljudi ograničavali. „Shvatićeš jednog dana kada odrasteš, pa te kolega zamoli da mu učiniš uslugu za njegovo dete, da nećeš moći tek tako da odbiješ. Probaću ovo da rešim.“ Onda sam otišao. Osećao sam se lakšim. Bio sam rasterećen, jer sam podelio svoju muku, jer sam se izjadao pravoj osobi. Kroz glavu su mi prolazile njene reči, od kojih sam strahovao, jer su bile istinite, hladne kao nož. Kako izbeći takvu situaciju, da li je ona neizbežna, i kako se u njoj postaviti? Nisam imao odgovor. Samo sam se bojao da jednog dana ne pokleknem. Da ne postanem kao svi drugi. Delovalo je neizbežno. Po prvi put jasno sam video drugu stranu. Počeo sam da je uviđam u svakoj pori društva, u svim ljudima koje poznajem. I dalje sam bio protiv nje. Uprkos bojazni, odlučio sam da se protiv takvih pojava borim, pa dokle stignem. Vremenom sam shvatio da je malo ljudi sposobno da se s tim izbori, i da su mnogi jednostavno lažni javni moralisti, kao što se na kraju ispostavilo za ponosnu i hrabru profesorku koja je proklamovala transparentnost. Licemerje je nažalost, česta pojava.

U daljini se nazirao zvuk policijske sirene. Mladi princ je zavaljen u svoje kožno sedište osećao sigurnost. Pitam se da li je, barem na tren, osetio kajanje.

Veljko Petrović

Druga kragujevačka gimnazija

Odeljenje: IV/8